

ברוּזִים / כתבה: לאה גולדברג אייר: רעיה קרס

הצעות לצוות המעון

על הספר

השיר "ברוּזִים" מוכר לרבים כשיר משחק בתנועה. האם הילדים במעון מכירים אותו? אלו עוד שירי אמירה ומשחק את והילדים משחקים, ומה אתם אוהבים במיוחד? לפעמים אותו שיר מתגלגל מתרבות לתרבות, משפה לשפה ומדור לדור. יש הטוענים ש"ברוּזִים" נכתב בהשראת שיר ילדים רוסי עם תוכן זהה. [קישורים למנגינת השיר והגרסה ברוסית באתר של ספריית פיג'מה לקטנטנים.]

שירי אמירה ומשחק: "זה השיר שסבא שר אתמול לאבא והיום אני..." (אהוד מנור)

שירי אמירה ומשחק מוכרים לסבים, הורים וילדים בכל העולם. הם מלווים את הטיפול היומיומי של הילדים מלידתם, והתינוקות נהנים מהקול המוכר, מצלילי השפה ומהמגע. עם הזמן המילים הופכות למוכרות והילדים מצטרפים לשיר ולתנועה, נהנים מההומור ומהמגע והקשר עם המבוגר המשמעותי. בדרך זו תורמים השירים לתחושת הביטחון והאמון החשובים להתפתחותם הרגשית והחברתית. לעיתים קרובות ממציאים ילדי המעון חרוזי שירה משלהם, להנאת כל הסביבה.

לאה גולדברג (1911-1970):

לאה גולדברג כתבה, ערכה ותרגמה סיפורים ושירים רבים לילדים כמו "המפוזר מכפר אז"ר", "כובע קסמים", "מה עושות האיילות" ו"דירה להשכיר", שהפכו לנכסי צאן ברזל של ספרות הילדים בארץ. תוכלו לחפש בספריית המעון את יצירותיה ולהעשיר את ילדי הקבוצה בספרות משובחת.

הצעות לקריאה ופעילות במעון

לפני שקוראים את הספר בקבוצה...

כדאי לחשוב יחד: האם להקדים לקריאה מהספר את משחק התנועה, או להפך? עם כמה ילדים רצוי לקרוא את הסיפור כך שהילדים יוכלו לראות מקרוב את האיורים על כל פרטיהם הקטנים? בשירים מסוג זה תוכלו לגוון - לעיתים לשיר ולעיתים לומר ללא מנגינה, לעיתים להציג עם הידיים ולעיתים להוסיף בובות משחק.

המשך בעמוד הבא <<

במפגש עם הספר אפשר...

להמחזי את השיר: בהתחלה חברות הצוות משחקות את סבתא ושני הברווזים, ובהמשך מזמינות את הילדים להמחזי אותו. כדאי להכין מראש ולהיעזר בתחפושות פשוטות (כובע-מקור לצמד הברווזים, וסינר לסבתא).

להתבונן באיורים: האם שמתם לב שכל מקומות החיפוש המופיעים לאורך העלילה- ארובה, מריצה, ספסל, כד, ארגז תפוחים- מופיעים באיור כבר בראשית הסיפור? והיכן סבתא עצמה הופכת ל"שובבה" ומתחבאת לקוראים? גם הציור שעל הסינר של סבתא מעורר לשיחה.

להעשיר את השפה: העלילה הפשוטה מתקשרת לעולמם הפנימי של הילדים, המזדהים בשמחה עם הברווזים השובבים. כדאי לבאר מילים שאינן מוכרות לילדים: מילים גבוהות (איה, טבלו, אפיים) וספרותיות (ברווזים, צוואריים).

מה דומה, מה שונה? תוכלי לשוחח עם הילדים במה הברווזים דומים ושונים ובמה ילדי הקבוצה דומים ושונים. זוהי עוד הזדמנות עבורך לחזק את תחושתו של כל ילד וילדה שהם מיוחדים ואהובים.

איך נראה ברווז אמיתי? האם ילדי המעון פגשו ברווזים אמיתיים? כדאי לתאר את מאפייני הברווזים - נוצות, מקור, כנפיים - ולשאול, ולמי עוד יש איברים אלה? ומי עוד יודע ללכת על היבשה וגם לשחות במים? נוכל ללכת הליכת ברווז?

להקדיש פינה במעון לברווזים: בעזרת ההורים אפשר לאסוף ספרים, צעצועי ברווזים ותמונות של ברווזים. אפשר גם להציע להורים לצלם את ילדיהם עם ברווזים אמיתיים בביקוריהם במשק חי או בגן החיות ולהציג תערוכה של תמונות.

לשחק משחק אצבעות: הילדים נהנים גם מהביצוע הפשוט של השיר- כשאצבעות כפות הידיים צמודות והופכות להיות ראשי הברווזים. גרב אפורה וגרב לבנה על הידיים שלכם ושל הילדים יוסיפו לשמחה המשותפת. זו יכולה להיות פתיחה משמחת למפגש בוקר או לחגיגות ימי הולדת במעון.

לשתף את ההורים: תוכלו להזמין הורים/סבים לסדנה להכנת בובות-גרב, שתסתיים להנאת כולם בשירי ברווזים עם הבובות שהכינו. אפשר גם לארגן סלסלה לגרביים בודדות. לגרביים בסלסלה מגוון שימושים: דרכן אפשר להכיר צבעים, לשחק משחקי מיון ולזמן לילדים התנסות עצמאית בלבישת גרב על היד. תוכלו גם להוסיף עוד בתים 'צבעוניים' לשיר: "לסבתא של אפרים.. אחד ירוק אחד כחול".

לשחק משחקי הסתתרות וחיפוש: משחקי קוקו עם צעיפים, החבאת ברווז משחק בחדר וחיפוש שלו ע"י רמזים כמו קר-חם, וכמובן מחבואים בחצר. העיקר במשחקים אלה הוא "הסוף הטוב"- המפגש המהנה לאחר שהסתתרנו. הנה! מצאו אותי!

אל תשכחי להנחות את ההורים לחפש את ההצעות לפעילות בחיק המשפחה בסוף הספר. נשמח לקבל תמונות וללמוד כיצד שולב הספר במעון שלכם. קריאה נעימה!